

KAM PTÁCI LETÍ...

NOVÝ ORNITOLOGICKÝ PROGRAM
PRO ŠKOLY VONÍ DÁLKAMI

Pro školní rok 2013/2014 přináší Ornita nový přednáškový cyklus pro školy základní, střední, ale i mateřské. Program dětem přinese nové zážitky a poznatky o každoročním tahu ptáků, kteří na jaře hnízdí na území České republiky, avšak na podzim svůj rodný domov pravidelně opouštějí a letí strávit zimu na jih. Přednášky „Kam ptáci letí“ jsou tradičně koncipovány jako povídání s promítáním videí a také s ukázkami živých ochočených zvířat.

V předchozích letech proběhly ve školách obdobné přednášky na téma „Ptáci v naší zahradě“ a „Predátoři kolem ptačích budek“, ve kterých byla věnována pozornost hnízdění ptactva, rozdílu mezi druhy, které si staví otevřená hnízda nebo využívají ke hnízdění nejružnější dutiny, a následně pak nebezpečí, která v našich zahradách hrozí hnízdícímu ptactvu, především pak výskytu místních predátorů, kteří se živí lovem ptáků.

Všechny tyto tematické přednášky jsou součástí dlouhodobého projektu Ornity „Zvyšování hnízdních možností ptáků ve spolupráci se školami“, ve kterém si mohou účastníci s pomocí organizátorů sami sestavit ptačí budku a se zkušeným ornitologem ji vyvěsit do školní zahrady. Získají tak nové znalosti a dovednosti potřebné ke správné stavbě hnízdních budek a především pak důležité a zajímavé informace o těch druzích ptáků, kterým jsou ptačí budky určeny, nebo které je možné v zahradách pozorovat.

V letech 2010 – 2013 si již více než 50 škol z Prahy a Středočeského kraje opatřilo ptačí budky do školní zahrady a na jaře pak přivítalo ornitologa, který budky zkontroloval a uspořádal pro žáky ukázky kroužkování ptačích mláďat, která se v nových budkách vylíhla. Žáci vlastnoručně sestavili více než 500 hnízdních budek a v hnízdní sezóně 2010, 2011 a 2013 pak v budkách úspěšně zahnízdilo celkem 7 ptačích druhů: rehek zahradní,

Ptačí budky sestavují žáci podle podrobného technického návodu jen s použitím křížového šroubováku. Žádné další nářadí nepotřebují, protože stavebnice ptačích budek jsou přesně nařezány a předvrtány. Jde hlavně o to zjistit, jak má být budka právně sestavená.

rehek domácí, špaček obecný, vrabec polní, brhlík lesní, sýkora modřinka a sýkora koňadra.

Většina žáků však dosud neví, že v budkách hnízdící rehek zahradní, rehek domácí a špaček obecný u nás patří mezi tažné druhy a společně s nimi že pak na zimu odlétají i další ptačí druhy, které můžeme od jara ve volné přírodě pozorovat, jako je holub hřivnáč, rorýs obecný, vlaštovka obecná, jiříčka obecná, kukačka obecná, křepelka polní... a mnoho dalších druhů, které žáci ani neznají, přestože tito ptáci žijí kolem nás.

Od září do prosince 2013 je tedy pro školy připraven nový přednáškový cyklus „Kam ptáci letí – 1“ o ptácích, kteří od nás každoročně odlétají na daleká zimoviště až do Afriky, a od února do června 2014 je připraven navazující cyklus přednášek „Kam ptáci letí – 2“, kde budou dětem představeny nejznámější druhy ptactva, které nás na podzim také opouštějí, avšak jejich zimování probíhá v oblasti Středozemního moře.

Účastníci programů rovněž obdrží určovací klíč nejznámějších druhů tažných ptáků s mapou tras jejich pravidelných letů, které zaznamenali ornitologové s pomocí kroužkování a v poslední době prostřednictvím modernějších technologií, jako je použití mikrokamer, nebo mikročipů a následné sledování letu ptáků s využitím signálu ze satelitu. Také o těchto metodách se účastníci programu dozvědí více. Povídání je samozřejmě uzpůsobeno různým věkovým kategoriím posluchačů.

ORNITA
PTÁCI V NAŠÍ ZAHRADĚ
 NEJZNAMĚJŠÍ DRUHY
 WWW.ORNITA.CZ

Ptačí hnízdící v dutinách, polodutinách a ptačích budkách

Důležité upozornění školám: Přednášky „Kam ptáci letí 1“ a „Kam ptáci letí 2“ jsou unikátní pořady, které se nebudou v dalších školních letech opakovat. Proto Vám v případě vašeho zájmu o pořad doporučujeme objednat účast školy co nejdříve na začátku školního roku – a to pro první i druhé pololetí.

Ve školních zahradách pak v nových budkách, vyvěšených v říjnu-únoru, hned v dubnu obvykle zahnízdí ptáci. Na snímku vidíte ukázkou kroužkování mláděte špačka obecného v ZŠ Mládí v Praze 13, které bylo pro žáky výjimečným zážitkem.

